

ПОГОДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради
Протокол № 5 від 04.11.2021 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
В. о. директора ДНЗ
«Ніжинський професійний
аграрний ліцей Чернігівської
області»

Ю.П. Єлізаров
2021 року

ПОЛОЖЕННЯ
про академічну доброчесність учасників освітнього процесу
Державного навчального закладу
«Ніжинський професійний аграрний ліцей Чернігівської області»

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність Державного навчального закладу «Ніжинський професійний аграрний ліцей Чернігівської області» (далі – Положення) є внутрішнім підзаконним нормативним актом, який спрямований на забезпечення якісних освітніх послуг наданих здобувачам освіти, дотримання моральних, правових, етичних норм поведінки та правил професійного спілкування всіма учасниками освітнього процесу стосовно питань академічної доброчесності.

1.2. Це Положення розроблено відповідно до Конституції України, Конвенції ООН «Про права дитини», законів України «Про освіту», «Про професійно-технічну освіту», «Про запобігання корупції», «Про авторські та суміжні права», Статуту Ніжинського професійного аграрного ліцею, правил внутрішнього розпорядку та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

1.3 Учасники освітнього процесу визнають академічну доброчесність засадничою цінністю освітнього і виховного процесів і зобов'язані дотримуватися загально визнаних норм етики, моралі, стандартів у сферах освітньої і виховної діяльності, поважати гідність осіб, які працюють і навчаються у Ніжинському професійному аграрному ліцеї, підтримувати систему демократичних відносин, сприяти підвищенню морально-психологічного клімату в колективі, спрямовувати свої дії на зміцнення авторитету та позитивного іміджу закладу освіти.

1.4 Система забезпечення академічної доброчесності є невід'ємною складовою внутрішньої системи забезпечення якості професійної (професійно-технічної) освіти, освітньої, методичної, інноваційної діяльності та виховної роботи Ніжинського професійного аграрного ліцею і базується на нормах загальнолюдських цінностей.

1.5 Вимоги цього Положення поширюються на всіх учасників освітнього процесу, співробітників у сферах освітньої і виховної діяльності та є обов'язковими для виконання.

1.6 Положення розроблено з урахуванням пропозицій колективу закладу професійної (професійно-технічної) освіти, профспілкової

організації, органів учнівського самоврядування та оприлюднюється на офіційному веб-сайті Ніжинського професійного аграрного ліцею.

II. Поняття академічної доброчесності та принципи її дотримання

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

2.2. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про методики і результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну (творчу) діяльність;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- об'єктивне оцінювання результатів навчання.

2.3. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;
- дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності, використані джерела інформації.

2.4. Загальні моральні й етичні принципи учасників освітнього процесу:

- принцип законності. У своїй діяльності учасники освітнього процесу мають суворо дотримуватися законодавства, а також стимулювати до цього інших;
- принцип чесності та порядності. У навчальній та викладацькій діяльності, методичних дослідженнях, практичній роботі тощо учасники освітнього процесу зобов'язані діяти чесно, бути відвертими й у жодному разі свідомо не висувати неправдивих тверджень;
- принцип взаємної довіри, що стимулює вільний обмін ідеями та інформацією, сприяє співпраці та вільному продукуванню нових ідей, позбавляє страху, що результати діяльності можуть бути сфальсифіковані або вкрадені з нанесенням репутаційних збитків;

- принцип компетентності й професійності, що дає змогу підтримувати високий рівень у роботі та навчанні, постійне підвищення освітнього і професійного рівня;

- принцип відповідальності. Учасники освітнього процесу відповідають за результати своєї діяльності, виконують взяті на себе зобов'язання;

- принцип партнерства і взаємоповаги, толерантності стосунків, що означає спрямованість на продуктивну взаємодію учасників освітнього процесу, налаштованість на підвищення якості навчальних результатів, толерантність;

- принцип прозорості, що унеможливорює зловживання з боку учасників освітнього процесу, запобігає корупції, хабарництву. Всі процедури, які стосуються освітньої, науково-дослідницької, господарської та фінансової діяльності, мають бути прозорими.

Метою реалізації принципів академічної доброчесності є забезпечення довіри до результатів освітньої діяльності. Дотримання зазначених вище принципів має бути справою доброчесності всіх учасників освітнього процесу.

III. Відповідальність за порушення академічної доброчесності

3.1. Порушенням академічної доброчесності вважається:

- академічний плагіат - оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства;

- самоплагіат - оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових;

- фабрикація - вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях;

- фальсифікація - свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень;

- списування - виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо), крім дозволених для використання, зокрема, під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо);

- обман - надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування;

- хабарництво - надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального або нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі;

- зловживання впливом – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави;
- необ'єктивне оцінювання - свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти;
- надання здобувачам освіти під час проходження ними оцінювання результатів навчання допомоги чи створення перешкод, не передбачених умовами та/або процедурами проходження такого оцінювання;
- вплив у будь-якій формі (прохання, умовляння, вказівка, погроза, примушування тощо) на педагогічного працівника з метою здійснення ним необ'єктивного оцінювання результатів навчання.

3.2. За порушення академічної доброчесності педагогічні працівники Ніжинського професійного аграрного ліцею можуть бути притягнені до академічної відповідальності:

- догана;
- позбавлення на певний строк премій, надбавок, інших заохочень;
- відмова у присвоєнні, підтвердженні або позбавлення присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії;
- позбавлення права брати участь у роботі визначених законом органів чи займати визначені законом посади;
- прийняття атестаційною комісією рішення про невідповідність займаній посаді педагогічного працівника.

3.3. За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит, залік тощо);
- повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми;
- зниження результатів оцінювання кваліфікаційної, навчальної роботи;
- повторне виконання кваліфікаційної, навчальної роботи;
- позбавлення академічної стипендії
- відрахування із закладу освіти (крім осіб, які здобувають загальну середню освіту).

IV. Попередження, виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності

4.1. Дотримання загальних засад академічної доброчесності, моральних правил та етичних норм учасниками освітнього процесу є складовою внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти.

4.2. Академічна доброчесність у Ніжинському професійному аграрному ліцеї забезпечується:

- діяльністю Комісії з академічної доброчесності;

- функціонуванням системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- посиленням заходів щодо боротьби зі списуванням здобувачами освіти під час виконання різних типів завдань, у тому числі кваліфікаційних та дипломних робіт;
- протидією будь-яким проявам отримання неправомірної вигоди;
- проведенням тренінгів, лекцій, семінарів та інших заходів для учасників освітнього процесу з метою заохочення їх до етичної поведінки та формування моральних та духовних цінностей, академічної культури, навичок протидії академічній недоброчесності;
- формуванням умов для розвитку взаємної довіри, поваги та партнерства між учасниками освітнього процесу.

4.3. Кожен учасник освітнього процесу несе персональну відповідальність за дотримання засад академічної доброчесності, моральних правил та етичних норм в навчальній, педагогічній та адміністративній діяльності та має право реагувати на порушення або спроби порушень принципів і правил академічної доброчесності іншими особами:

- вказувати учасникам освітнього процесу на неприпустимість здійснення нечесної поведінки в навчальній та творчій діяльності;
- повідомляти адміністрацію ліцею, керівників структурних підрозділів, або органи учнівського самоврядування, в тому числі письмово, про порушення учасниками освітнього процесу правил академічної доброчесності;
- звертатися до Комісії з академічної доброчесності з питань порушень академічної доброчесності учасниками освітнього процесу та притягнення їх до відповідальності.

4.6. Питання про дотримання учасниками освітнього процесу засад академічної доброчесності, моральних правил та етичних норм розглядаються на засіданнях Педагогічної ради, профспілкового комітету, ради учнівського самоврядування, методичних комісій.

4.7. Контроль за дотриманням педагогічними працівниками правил академічної доброчесності здійснюють заступники директора з навчально-виробничої, навчально-методичної та виховної роботи.

4.8. Контроль за дотриманням академічної доброчесності, реалізацією заходів щодо запобігання проявам академічної недоброчесності здійснюють класні керівники, майстри виробничого навчання навчальних груп.

4.9. Особа, стосовно якої порушено питання про порушення нею академічної доброчесності, має право:

- ознайомлюватися з усіма матеріалами перевірки щодо встановлення факту порушення академічної доброчесності, подавати до них зауваження;
- особисто або через представника надавати усні та письмові пояснення або відмовитися від надання будь-яких пояснень, брати участь у дослідженні доказів порушення академічної доброчесності;

- знати про дату, час і місце та бути присутньою під час розгляду питання про встановлення факту порушення академічної доброчесності та притягнення її до академічної відповідальності;
- оскаржити рішення про притягнення до академічної відповідальності до органу, уповноваженого розглядати апеляції, або до суду.

• **V. Комісія з академічної доброчесності та етики учасників освітнього процесу**

5.1. Комісія з академічної доброчесності та етики учасників освітнього процесу – незалежний орган для розгляду питань, пов'язаних із порушеннями Положення про академічну доброчесність.

5.2. До складу Комісії входять заступник директора з навчально-виховної роботи, 3 представники педагогічного колективу, представники від батьківської громади (за згодою), учнівського самоврядування, профспілкового комітету.

5.2.1. Персональний склад Комісії затверджується рішенням педагогічної ради.

5.2.2. Голова, заступник голови та секретар Комісії обираються зі складу осіб, що входять до неї.

5.2.3. Голова веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо.

5.2.4. За відсутності голови Комісії його обов'язки виконує заступник.

5.2.5. Секретар Комісії здійснює повноваження щодо ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо.

5.2.6. Термін повноважень Комісії – 1 рік.

5.3. Комісія розглядає питання порушення морально-етичних норм поведінки та правових норм цього Положення за потребою або ж заявою учасників освітнього процесу.

5.4. До повноважень комісії належить:

- виявляти та встановлювати факти порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу ліцею;
- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності серед учасників освітнього процесу;
- готувати пропозиції, надавати рекомендації та консультації щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню діяльність;
- отримувати і розглядати заяви за умови, якщо вони носять не анонімний характер щодо порушення академічної доброчесності учасників освітнього процесу закладу освіти;
- залучати до своєї роботи експертів з відповідних галузей, а також використовувати технічні і програмні засоби для встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;
- доводити результати розгляду заяв щодо порушення академічної доброчесності до відома директора ліцею для подальшого реагування.

5.5. Свої повноваження Комісія здійснює за умови, що кількість її членів, присутніх на засіданні, становитиме не менше, ніж дві третини її складу.

5.6. Комісія звітує про свою роботу не рідше одного разу на рік.

VI. Прикінцеві положення

6.1. Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Ніжинського професійного аграрного ліцею ухвалюється педагогічною радою більшістю голосів і набирає чинності з моменту схвалення.

6.2. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки.

6.3. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради та вводяться в дію наказом директора.

6.4. Публічний доступ до тексту Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу Ніжинського професійного аграрного ліцею забезпечується через офіційний веб-сайт.